

(pieczęć uczelni)

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Teoretyczne podstawy kształcenia C6
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Theoretical Principles of Learning
Kierunek studiów:	Pedagogika
Specjalność/specjalizacja:	Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym, Edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim, Pedagogika społeczno – opiekuńcza z terapią pedagogiczną Opieka nad osobą starszą z organizacją czasu wolnego
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Koordinator przedmiotu:	nauki społeczne, humanistyczne nauki społeczne, humanistyczne Pedagogika
	Prof. ndzw. dr hab. Zygmunt Sibiga

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski/
Rok studiów, semestr: *)	I, 2
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	Wykłady 30 h, ćwiczenia audytoryjne 30 h
W przypadku studiów międzyobszarowych stosunek procentowy tych obszarów w ocenie koordynatora (efekty kształcenia wymienione w punkcie 5 powinny odzwierciedlać te relacje, należy więc wymienić odpowiednie efekty obszarowe):	75 % nauki humanistyczne 25 % nauki społeczne
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	

Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Pojęcia i systemy pedagogiczne, Psychologia, Historia myśli pedagogicznej.
--	--

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach:	Wykłady	30h	30h
	Ćwiczenia audytoryjne	30h	30h
	w sumie:60 ECTS	2	2
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS:	Indywidualna lektura	10h	10h
	Przygotowanie do zajęć	10h	10h
	Przygotowanie do egzaminu	20h	20h
	Praca nad projektem	20h	20h
	w sumie: 60 ECTS	60h	60h
	ECTS	2	2
C. Liczba godzin praktycznych / laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	ECTS		
D. W przypadku studiów międzyobszarowych procent punktów ECTS przyporządkowanych obu obszarom (zgodnie z p. 2)	...3... ECTS - obszar nauk humanistycznych ...1... ECTS - obszar nauk społecznych		

4. Opis przedmiotu

Cel przedmiotu:	Cel przedmiotu: Celem nauczania przedmiotu jest zapoznanie studentów z teoretycznymi aspektami wiedzy o kształceniu - nauczaniu. Zapoznanie z różnymi strategiami wspomagania uczenia się, w zależności od potrzeb edukacyjnych uczniów.
------------------------	--

	Wykorzystywania wyników oceniania w planowaniu i doskonaleniu pracy i refleksji nad praktyką.
Metody dydaktyczne:	wykład, <i>podające, problemowe, aktywizujące, eksponujące praktyczne.</i>
Treści kształcenia:	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i struktura wiedzy pedagogicznej. Społeczno – kulturowe uwarunkowania wiedzy pedagogicznej. Zależność pedagogiki od innych dziedzin wiedzy. Główne doktryny(systemy) pedagogiczne. 2. Pedagogika jako nauka o wychowaniu: historyczny rozwój pedagogiki, podstawowe pojęcia pedagogiczne, paradygmaty pedagogiki współczesnej, przedmiot i metody badań pedagogiki jako nauki. 3. Geneza i struktura wiedzy pedagogicznej, geneza wychowania, wychowanie a życie społeczne, wychowanie w różnych kulturach i różnych organizacjach życia społecznego, wychowanie a rozwój, funkcje wychowania. 4. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi: istota i płaszczyzny współpracy pedagogiki z psychologią, filozofią, socjologią i innymi naukami; pedagogika a dydaktyka; dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. 5. System oświatowy: organizacja i funkcjonowanie oświaty i szkoły; prawo oświatowe; szkoły specjalne; programy przedmiotowe, międzyprzedmiotowe i blokowe; programy autorskie, ewaluacja programów, treści nauczania, plany pracy dydaktycznej; elementy systemu szkolnego (system szkolny, opiekuńczy, kształcenie równoległego, permanentnego, rodzinnego, wspomagający pracę szkoły) ; główne cechy systemu szkolnego (obowiązkowość, drożność, dostępność, jednolitość). 6. Procesy w systemie edukacji(nauczanie- uczenie się, samokształcenie, wychowanie, samowychowanie itp.). <p>Rozwój systemów dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem systemu tradycyjnego (herbartowskiego),</p>

progresywistycznego i współczesnego.

7. Szkoła jako instytucja wychowawcza: uniwersalne cechy szkoły, miejsce szkoły wśród innych instytucji oświatowych, szkoła jako miejsce współpracy ucznia i nauczyciela, sylwetka osobowości nauczyciela, socjologiczne i psychologiczne problemy zawodu nauczycielskiego; przejawy patologii społecznej w środowisku szkolnym.

8. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne, style kierowania klasą, ład i dyscyplina w klasie i szkole, paca wychowawcy klasowego, planowanie pracy wychowawczej, lekcje wychowawcze, trudności wychowawcze – profilaktyka, terapia. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w szkole.

9. Uczeń w procesie dydaktyczno – wychowawczym, niepowodzenia szkolne uczniów, dydaktyczne środki przeciwdziałania im, indywidualizacja w nauczaniu, praca z uczniem zdolnym. Kategorie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: przedszkola i szkoły ogólnodostępne, integracyjne, specjalne, klasy terapeutyczne, nauczanie indywidualne.

10. Cele kształcenia i wychowania – źródła, sposoby formułowania i rodzaje, strategia operacjonalizacji celów kształcenia, formułowanie celów edukacyjnych w planach, programach i projektach zajęć szkolnych.

11. Treści kształcenia i wychowania: źródła treści kształcenia, kryteria oraz zasady ich doboru i układu; teorie doboru treści kształcenia.

12. Metody nauczania – uczenia się: pojęcie i klasyfikacja metod; charakterystyka wybranych metod nauczania; kryteria doboru metod nauczania - uczenia się.

13. Współczesne koncepcje nauczania; kształcenie wielostronne; strategie kształcenia; zasady organizujące

przebieg procesów nauczania – uczenia się; struktura lekcji. Typy lekcji, style i techniki pracy z uczniami; formy organizacji uczenia się, środki dydaktyczne; funkcje środków dydaktycznych i sposoby ich wykorzystania.

14. Praca w małych grupach w klasie szkolnej:

- tworzenie małych grup wewnątrz klasy szkolnej,
- praca w grupach na zajęciach szkolnych,
- kierowanie małymi grupami w klasie,
- zalety i zagrożenia pracy zespołowej uczniów.

15. Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia:

- wewnątrzszkolny system oceniania,
- sprawdziany i egzaminy zewnętrzne,
- ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły.

16. Komunikowanie się nauczyciela z uczniami:

- sztuka zadawania pytań,
- zwiększanie aktywności komunikacyjnej uczniów,
- kształcenie multimedialne.

17. Rodzina jako specyficzne środowisko wychowawcze, funkcje przemiany; rodzina a instytucjonalne formy wychowania; współpraca szkoły i rodziny.

18. Przygotowanie się nauczyciela do pracy dydaktyczno – wychowawczej, plany pracy, konspekt; innowacje dydaktyczne we współczesnej szkole. Etyka nauczycielska.

19. Problemy modernizacji systemu dydaktyczno – wychowawczego w Polsce i świecie. Systemy edukacyjne w wybranych krajach.

Ćwiczenia audytoryjne:

1. Zajęcia organizacyjne. Wprowadzenie w tematykę zajęć.

2. Cele operacyjne lekcji – ćwiczenia praktyczne.

3,4. Metody nauczania – uczenia się: praktyczne zastosowanie.

5,6. Strategie kształcenia - strategia informacyjna, strategia problemowa, strategia emocjonalna, strategia operacyjna,

	<p>7. Środki dydaktyczne w procesie nauczania: praktyczne zastosowanie.</p> <p>8. Kolokwium</p> <p>9,10. Formy organizacyjne nauczania – kształcenia - system klasowo – lekcyjny, lekcja i jej struktura, rodzaje toków lekcyjnych (lekcja podająca, problemowa, ćwiczeniowa, eksponująca), nauka domowa uczniów, zajęcia pozaszkolne.</p> <p>11. Sposoby planowania procesu nauczania -pojęcie planowania i organizacji, metody planowania dydaktycznego,</p> <p>12. Proces samokształcenia:</p> <p>13. Kolokwium</p> <p>14. Zajęcia podsumowujące.</p>
--	---

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
C6KW01	<p>w zakresie wiedzy: Zna w zaawansowanym stopniu terminologię z zakresu pedagogiki i jej subdyscyplin, rozumie konieczność jej praktycznego zastosowania, ze szczególnym uwzględnieniem studiowanych specjalności: edukacji wczesnoszkolnej z wychowaniem przedszkolnym lub nauczania języka angielskiego, pedagogiki społeczno – opiekuńczej z terapią pedagogiczną, opieka nad osobami starszymi z organizacją czasu wolnego.</p>	KW01	wykład, ćwiczenia	aktywność na zajęciach, ocena zaangażowania w dyskusji
C6KW02	<p>Ma ogólną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk humanistycznych i społecznych oraz o jej przedmiotowej i metodologicznej specyfice pedagogiki z ukierunkowaniem na pedagogikę wczesnoszkolną, pedagogikę przedszkolną, nauczanie języka angielskiego, pedagogikę społeczno – opiekuńczą, terapię pedagogiczną i opiekę nad osobami starszymi.</p>	KW02	wykład, ćwiczenia	dyskusja, ocena wypowiedzi ustnej.
C6KW03	<p>Ma w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat teorii uczenia się, nauczania, wychowania i opieki oraz ich</p>	KW03	wykład, ćwiczenia	dyskusja, sprawdzian wiedzy

<p>C6KW04</p> <p>CKW09</p>	<p>filozoficznych, historycznych, psychologicznych i społeczno – kulturowych, biologicznych podstaw.</p> <p>Ma w zaawansowanym stopniu wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań pedagogicznych, ukierunkowaną na wybrany obszar działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i pomocowej, w tym terapeutycznej).</p> <p>Ma wiedzę na temat planowania i realizacji procesu dydaktyczno – wychowawczego w edukacji wczesnoszkolnej, edukacji przedszkolnej, nauczaniu języka angielskiego, terapii pedagogicznej oraz opieki, pomocy i wsparcia w placówkach społeczno – opiekuńczych i umie je praktycznie wykorzystać.</p>	<p>KW04</p> <p>KW09</p>	<p>wykład, ćwiczenia</p> <p>wykład, ćwiczenia</p>	<p>ocena pracy pisemnej, projekt indywidualny</p> <p>kolokwium, ocena z kolokwium</p>
<p>C6KU01</p> <p>C6KU02</p> <p>C6KU03</p>	<p>w zakresie umiejętności:</p> <p>Potrafi samodzielnie analizować zjawiska i procesy edukacyjne w zakresie studiowanej specjalności: edukacji wczesnoszkolnej z wychowaniem przedszkolnym lub nauczaniem języka angielskiego, pedagogiki społeczno – opiekuńczej z terapią pedagogiczną, opieki nad osobami starszymi.</p> <p>Potrafi w sposób innowacyjny formułować rozwiązania praktyczne w zakresie studiowanej specjalności: edukacji wczesnoszkolnej z wychowaniem przedszkolnym lub nauczaniem języka angielskiego, pedagogiki społeczno – opiekuńczej z terapią pedagogiczną, opieki nad osobami starszymi.</p> <p>Potrafi diagnozować i prognozować sytuacje edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze i pomocowe oraz dobrać strategie działań praktycznych w wybranych aspektach działalności pedagogicznej.</p>	<p>KU01</p> <p>KU02</p> <p>KU03</p>	<p>wykład, ćwiczenia</p> <p>wykład, ćwiczenia</p> <p>wykład, ćwiczenia</p>	<p>Ocena z kolokwium, ocena umiejętności i pełnienia nałożonej funkcji</p> <p>aktywność na zajęciach, projekt indywidualny</p> <p>dyskusja dydaktyczna, aktywność na zajęciach.</p>

C6KU06	Potrafi prognozować i różnicować działanie edukacyjne, stosownie do rozwoju człowieka, potrzeb i możliwości odbiorców.	KU06	wykład, ćwiczenia	Sprawdzian wiedzy, praca pisemna,
C6KU08	Potrafi planować i realizować w sposób innowacyjny indywidualnie i w grupie zadania związane z wybraną sferą działalności pedagogicznej w zakresie wychowania przedszkolnego, edukacji wczesnoszkolnej, nauczania języka angielskiego i pracy społeczno – opiekuńczej oraz terapii pedagogicznej, opieki nad osobami starszymi.	KU08	wykład, ćwicz.	projekt i jego ocena
C6Ku 12	Stosuje różne metody i procedury realizacji zadań i rozwiązywania problemów wychowawczych: wykorzystuje innowacyjne metody i samodzielnie dobiera narzędzia ws działalności edukacyjnej, społecznej i opiekuńczej.	KU012	wykład, ćwiczenia	dyskusja, aktywność na zajęciach.
C6K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest gotowy do aktualizowania swojej wiedzy, dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.	K01	wykład, ćwiczenia	dyskusja dydakt. aktywność na zajęciach

6. Sposób obliczania oceny końcowej

Kryteria oceny

udział w wykładach 10%
aktywność za zajęciach 10%,
samodzielne wykonanie ćwiczeń 10%,
kolokwia 10 %
egzamin 30%
ocena z projektu 30%,

7. Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

Arends R. J., Uczymy się nauczać, Warszawa 1994.
Bereźnicki F , Podstawy dydaktyki, Kraków 2007.
Biernacka D., Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia, Warszawa, 2001.
Cohen L., Maniom, L. Morrison, Wprowadzenie do nauczania, Poznań 1999.
Janowski A., Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań, Warszawa 2002.
Kwieciński Z., Śliwerski B. (red), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1,2, Warszawa, 2003.

	<p>Kruszewski K., Konarzewski K. (red), <i>Sztuka nauczania</i>, cz. I, II Warszawa 2002.</p> <p>Kupisiewicz C., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa, 1996.</p> <p>Mieszalski S., <i>Interakcje w klasie szkolnej</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Nalaskowski A., <i>Metody nauczania</i>, Toruń 1997.</p> <p>Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa, 1987.</p> <p><i>Podstawy edukacji</i>, Krosno, 1994.</p> <p>Półturzycki J., <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Toruń, 1998</p> <p>Śliwerski B., <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Kraków 2001.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Barnes D., <i>Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia</i>, Warszawa 1988</p> <p>Janowski A., <i>Poznanwanie uczniów</i>, Warszawa 1985.</p> <p>Łobocki M., <i>Trudności wychowawcze w szkole</i>, Warszawa 1989.</p> <p>Łysek J.(red), <i>Niepowodzenia szkolne</i>, Kraków, 1998.</p>
8. Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	
Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta [h]
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS	Indywidualna lektura 10 h
	Przygotowanie do zajęć 10 h
	Przygotowanie do egzaminu 20 h
	Praca nad projektem 20 h
	W sumie: 60
	2
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60 h
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
9. Uwagi	

***) Uwaga: w przypadku przedmiotów/modułów trwających więcej niż jeden semestr należy rozpisać semestralnie punkty 3, 4, 5, 6, 8**